

sig, og de skal naturligvis have Mulighed for at blive repræsenteret her i Salen. Men ingen kan være blind for, at Forholdstalsvalgmaaden i sig selv fremmer en udpræget Klassepolitik. Allerede nu ved det første Valg, hvor man havde dette Forholdstalsvalg, har man set, at der mødte 7 Partier, og, som jeg sagde før, der er rige Muligheder for, at disse Partier kan vokse. Et Landmandsparti er noget, der i lang Tid har været under Dannelse; vi har et Erhvervsparti, der saare let kan udvikle sig til et Industriparti, et Handelsparti og et Haandværkerparti — det er slet ikke udenfor Mulighedernes Grænse, at det kan ske meget hurtigt —, og der er mange andre Strømninger og Retninger, som kan gøre sig gældende med en vis Berettigelse. Selvfølgelig skal vi ikke spærre disse Vejen; men just lige at arbejde for Muligheden af at forøge Partiernes Antal forekommer mig heller ikke ganske klokt.

Jeg har aldrig set noget særlig stort i dette, at man f. Eks. i Frankrig har en Snes Partier; naar Valgresultaterne kommer, finder man, at der er 20—30 Partier, hvoraf en hel Del kun faar valgt 1—2—3—4 Mand og altsaa i Virkeligheden ikke spiller nogen Rolle. I Frankrig er Delingen i smaa Partier drevet til det alleryderste. Jeg har selv i 1901 overværet en Valgkamp i Paris, hvor der i en Valgkreds stillede sig 2 Brødre. Den ene havde paa sit Program alene dette, at hver Vælger skulde have een gratis Spegesild om Morgen, og den anden Broder havde blot dette paa sit Program, at enhver Vælger skulde have en gratis Morgenbitter. Det kunde i og for sig maaske være ganske berettigede Programmer, og det fandt Billigelse af henimod 100 Vælgere for begge Kandidaterne. Jeg fremhæver dette for at vise, hvorledes dette at begunstige de smaa Partier ogsaa har sin Fare, det kan drives ud i den rene Karikatur.

Af disse Grunde, jeg her har anført, mener jeg, at man bør tage med Forsigtighed paa de Ændringsforslag, den højtærede Minister har stillet. Vi skal fra vor Side være villige til at overveje dem. Det er muligt, at den højtærede Minister under den videre Behandling af Sagen kan fremsætte saadanne Oplysninger og saadanne Begrundelser, at vi kan enes. Men jeg synes, at saaledes som Valget forelaa den 26. April, saaledes som Udfaldet blev af Afstemningen o. s. v., kan der være al god Grund til at prøve dette Valgsystem en Gang eller to endnu, før

vi skrider til nogen Ændring af Betydning.

Men skal man skride til en Ændring af Betydning, har vi selvfølgelig ogsaa fra Socialdemokratiets Side Ønsker, som vi gerne vil have fremmet, og jeg skal i saa Henseende pege paa, at vi gerne ønsker Valglovens § 4 ændret. Der staar i § 4: „Den, som har fast Bopæl paa flere Steder, skal optages paa Valglisten paa hvert af disse. Han kan ved samme Valg kun afgive Stemme eet Sted, men bestemmer selv, paa hvilket af disse han vil gøre sin Valgret gældende.“ Det er en Bestemmelse, der kan give Muligheder for Misbrug, og det kunde i og for sig være interessant at foretage en Undersøgelse for at se, om der er blevet øvet Misbrug af denne Paragraf, i Henhold til hvilken mangfoldige Vælgere især i København kan være opførte paa Valglisten baade i København og i en anden Kommune i Nordsjælland, idet de har fast Bopæl begge Steder. Den Bestemmelse kunde vi ønske ændret.

Vi har ogsaa stærke Ønsker om at faa en udvidet Adgang for en hel Del Mennesker til at afgive deres Stemmer, saaledes at ikke blot Sømænd, men ogsaa Fiskere, det kørende Personale ved Statsbanerne, Handelsrejsende og mange andre, der maa være fraværende fra deres Hjem paa Valgdagen, kan faa Lejlighed til at stemme. Ogsaa Rigsdagskandidaterne kunde jeg ønske, man gav Lejlighed til at afgive deres Stemme. De kan ikke være hjemme paa Valgdagen, og hvorfor skal man berøve dem Muligheden for at afgive deres Stemme? Nogen større Forandring vil det ikke give til Fordel for noget af Partierne, om vi fik Lejlighed til at stemme paa det Sted, som er vort Opholdssted paa Valgdagen. Ogsaa med Hensyn til de syge, baade paa Hospitalerne og i Hjemmene, synes jeg, man udmærket godt kunde skride til Indrømmelser, saa de fik Lejlighed til at afgive deres Stemme ved at faa en Stemmeseddel udleveret, enten i Hjemmet mod Lægeattest eller paa Hospitalerne.

Disse og mange andre Ændringer kunde vi ønske gennemført, forsaavidt som man allerede nu skulde skride til en Revision af Valgloven. Men først og fremmest maa jeg gøre mig til Talsmand for, at Valglisten bliver fremlagt til Revision ogsaa forud for det første Valg. Valglisten var vistnok de allerfleste Steder i stor Uorden. Naar vi kræver disse Valglisten fremlagt og berigtiget, er det ikke af